

Šeštadienis, 1994 m. liepos 16 d.

6.37

Ryto saulė skverbiasi į palapinę lyg vanduo pro plyšį, krisdama ant berniuko prislopinta šviesa. Jos sruvenimas ant skruostų pažadina jį iš gilaus miego. Jis pramerkia akis, tik šiek tiek; mato neaiškiai, nes blakstienų voratinklis gerai neprabudus vis dar lipnus. Stebeilydamas į palapinės audeklo oranžiniu atspalviu nudažytą šviesą, jis bando nustatyti, kur saulė, spėlioja, kelinta valanda ir ar mama jau pakirdusi gurkšnoja kavą virtuvėje laukdama, kada jie ateis pusryčiauti.

Palapinėje trošku. Per naktį liepos mėnesio kaitra nė kiek neatslūgo, dabar ji tiršta ir sunki. Jis norėjo palikti palapinės angą pravirą, kol juodu miegos, bet tėvas pasakė, kad gali priskristi uodų. Taigi angos užtrauktukas lieka užsegtas, įkalindamas karštį, sumišusį su ryškiais berniukų vasarą kvapais. Žolės ir prakaito, purškalo nuo vabzdžių ir nuo saulės nudegimo, blogo rytinio kvapo iš burnos ir kūno dvoko.

Jis suraukia nosį nuo tų kvapų ir versdamasis miegmaišyje pajunta, kad kakta išmušta prakaito. Miegmaišyje jaučiasi saugiai. Lyg šis būtų jį apkabinęs.

Nors jau prabudęs, keltis kol kas nenori. Jam labiau patinka likti ten, kur yra, būti tokiam, koks yra. Berniuku tingų šeštadienio rytą, per patį tingios vasaros vidurį.

Jo pavardė – Itanas Maršas.

Jam dešimt metų.

Ir tai paskutinė nerūpestinga akimirka, kurią jis patirs per ateinančius trisdešimt metų.

Mat prieš pat vėl užsimerkdamas jis pastebi dar vieną šviesos šaltinį. Skaistų statmeną pjūvį, šviečiantį palapinės šone.

Keista.

Taip keista, kad jis atsisėda, dabar jau visiškai atsimerkęs, ir nužiūri vienintelį pjūvį palapinės audekle, einantį nuo jos viršaus iki pat apačios. Jis šiek tiek susiraukšlėjęs, tarsi ką tik perpjautos odos. Pro plyšį jis mato pažįstamo kiemo gabalėlį. Neseniai nupjautą žolę. Melsvą dangų. Akinamai spindinčią saulę, tik dabar kylančią virš medžių tolumoje.

Tai matydamas, Itanas staiga suvokia tai, ką neaiškiai nujautė nuo tada, kai prabudo, bet tik dabar ima suprasti.

Jis palapinėje.

Savo paties kieme už namo.

Visiškai vienas.

Bet kai vakare užmigo, šalia buvo dar vienas žmogus.

Dabar jo nebėra.

Čirrrrrkšt.

Krūpteliu ir prabundu, išgąsdintas po tamsų kambarį sklinančio garso. Jis aidu atsimuša nuo sienų ir grįžta iki manęs daugybe bangų. Guliu lovoje nekrustelėdamas, plačiai atmerktomis akimis, kol garsas išnyksta.

Pradėkime nuo to, kad jo niekados nebuvo.

Per dešimtmečius patirties supratau, kad jo esama tik mano galvoje. Sapnas, prisiminimas ir haliucinacija – viskas vienu metu. Pirmąkart man grįžus į šį namą. Kalbant atvirai, stebiuosi, kad prireikė tiek laiko, ypač greitai artinantis metinėms to, kas įvyko.

Atsisėdęs lovoje žiūriu į laikrodį ant naktinio staliuko, vildamasis, kad jis rodo arčiau aušros negu vidurnakčio. Deja. Dar tik ketvirtis trečios. Manęs laukia ilga bemiegė naktis. Atsidusęs paimu sąsiuvinį ir rašiklį, kuriuos laikau šalia laikrodžio. Prisimerkęs ilgai žiūriu į tamsą, kol randu švarų lapą ir iškeverzoju tris į nevirtį varančius žodžius.

Vėl mačiau Sapną.

Metu sąsiuvinį atgal ant staliuko, iš paskos rašiklį. Jis tarkšteli į sąsiuvinio viršelį ir atsimušęs nurieda ant kilimo. Nusprendžiu

palikti rašiklį ten iki ryto. Per naktį nieko jam neatsitiks. Bet ne-trunka apimti blogos mintys. Kas, jeigu iš jo išsilies tamsiai mė-lynas rašalas ir suteps kreminį kilimą? Kas, jeigu vidury nakties mane kas nors užpuls, o apsiginti tegalėsiu pigiu rašikliu be dang-telio, bet jis dabar guli nepasiekiamas ranka?

Ta antra mintis, tokia pat kelianti nerimą, kokia nepatikima, ištraukia mane iš lovos. Stveriu rašiklį ir padedu ant sąsiuvinio. Štai taip. *Kur kas geriau.*

Numaldęs nerimą – trumpam – jau buvau vėl bešliaužias po patalais, kai kažkas lauke patraukė mano dėmesį.

Šviesa.

Maudos žiede tai nieko neįprasto. Nors gatvės žibintų nėra, čia niekada nebūna visiškai tamsu. Šviesa pro erkerius srūva ant nepriekaištingų vejų ir apšviečia miegamuosius antrame aukšte nuo priešaušrio iki gerokai po to, kai saulė nusileidžia. Sieniniai šviestuvai abipus Čenų laukųjų durų dega nuo sutemų iki aušros, atbaidydami įsibrovėlius ir šikšnosparnius, kurie retkarčiais mė-gina įsikurti pakraigėje. Visą vasarą baseinas už Volesų namo švy-ti nežemiška mėlyna spalva. Per Kalėdas šviesos mirga penkiuose iš šešių rajono namų, tarp jų ir Peitelių, kurie žibintus uždega per Divalį*, o nukabina tik prasidėjus naujiems metams.

Dar esama garažų šviesų.

Kiekvienas namas jų turi.

Pora judesio jutiklių įjungiamų lempų kabo virš garažų durų; įsijungusios jos šviečia ryškiai it automobilio priekiniai žibintai. Vakaraus jos užsidega ir užgęsta visame akligatvyje taip dažnai kaip jonvabalai, kai gyventojai temstant grįžę iš darbo eina atsi-nešti pašto ar ridena į gatvę perdirbamų atliekų kontenerius.

* Svarbiausia metų šventė Indijoje, minima spalio arba lapkričio mėnesiais. (Čia ir toliau – *vert. past.*)

Artėjant vidurnakčiui, viena kita lempa ir toliau įsižiebs. Kai koks elnias maklinės po rajoną pakeliui į mišką. Arba kai Fricas van de Viras ištykins iš namų surūkyti cigaretės jo žmonai Alisai nuėjus miegoti.

Mano dėmesį patraukusi lempa kabo virš Peitelių garažo, prie antro namo nuo maniškio. Ji apšviečia jų prievazos lopą, todėl asfaltas atrodo baltas kaip ledas. Smalsumo genamas prieinu prie vieno iš langų miegamajame, kurio vis dar nelaikau savu. Ne formaliai. Kambarys, kuris kadaise buvo mano ir galvoje toks tebėra, yra kitoje koridoriaus pusėje, dabar tuščias. Šis miegamasis mano tėvų, vaikystėje retai drįsdavau kišti į jį nosį. Tačiau dabar, po virtinės nesenų įvykių, kuriuos vis dar stengiuosi suvokti, jis tapo mano.

Pro šio kambario langus atsiveria Maudos žiedo panorama. Iš ten, kur stoviu, matau bent dalį kiekvieno akligatvio namo. Matau senojo Barindžerių namo gabalo kairėje ir Čenų namo dešinėje kampą. Priešais save iš kairės į dešinę matau visus van de Virų, Volesų ir Peitelių namus. Pastarojo garažo lempa tebedega.

Tik *nematau*, kas ją įjungė. Mitešas ir Dipika Peiteliai veikiausiai name ir kietai miega. Joks gyvūnas nesprunka nuo šviestos. Nepučia vėjas, kuris galėjo sujudinti medžio netoliese šaką ir įjungti judesio jutiklį. Matau vien tuščią prievazą tyliame akligatvyje gūdžią naktį.

Netrukus nebematau nė to, nes Peitelių garažo lempa staiga užgęsta.

Po dešimties sekundžių užsidega lempa prie Volesų namo. Jų namas šalia Peitelių, juos skiria tik vienintelis į akligatvį vedantis keliukas, o juo šiuo metu nevažiuoja jokia mašina, nėra nė vieno žmogaus, nėra nieko.

Prisikišu kuo arčiau lango, nosimi ko neliečiu stiklo, stengdamasis pamatyti ką nors, bent kokį menkniekį, kuris galėjo įjungti lempą virš Volesų garažo.

Nėra nieko.

Tiksliau, nieko matomo.

Vis dėlto lieku prisispaudęs prie lango ir stebiu net užgesus Volesų garažo lempai. Mano galva, ją įjungti galėjo tik šikšnosparnis. Kaip gali patvirtinti šviesos Čenų prieangyje, jie čia klesti, misdami gausiais vabzdžiais, gyvenančiais akligatvį supančiame miške. Jie liūdnai garsėja tuo, kad juos sunku pamatyti tamsoje.

Bet tada atgyja lempa virš van de Virų garažo, ir suprantu, kad mano teorija klaidinga. Šikšnosparniai išsilaksto, kaip pakliūva, vaikytis grobio. Jie juk nuosekliai neskraido nuo vieno namo prie kito.

Ne, tai kažkas kita.

Tai... kelia nerimą.

Krūtinę man užgula sunkumas pagalvojus apie tai, kas nutiko prieš trisdešimt metų. Tai neišvengiama. Žinant, kas čia įvyko.

Užsidegus van de Virų lempai pradėdau skaičiuoti.

Penkios sekundės.

Paskui dešimt.

Paskui visa minutė.

Pakankamai ilgai, kad pagalvočiau, jog tas, kas yra ten, nuėjo toliau, galimas daiktas, į mišką, o tai reiškia, jog tai buvo gyvūnas. Kažkas tiesiog per mažas ir per greitas, kad pastebėčiau, bet ne per daug mažas ir greitas, nes judesio jutiklis įjungė šviesas Maudos žiedo namuose. Sunkumas mano krūtinėje atsileidžia ir aš atsidūstu pajutęs palengvėjimą.

Tuomet užsidega šviesa virš Barindžerių garažo.

Pati lempa yra beveik nematoma, bet pamačius jos šviesą, krintančią ant vejų ir šaligatvio, man akimirka stabteli širdis.

Tas, kas buvo lauke, nedingo.

Jis net jau arčiau.

Man į galvą ateina keletas scenarijų, pradedant nuo blogiausio, nes aš taip užprogramuotas. Visada eik tiesiai prie labiausiai bauginančio, skaudžiausio. Šiuo atveju – kažkas suka ratus po akligatvį.

Kažkas, ko nematau, bet kas tikrai yra lauke.

Eina nuo vieno namo prie kito, ieško dar vieno vaiko pagrobtį.

Antra po šios ir tik šiek tiek mažiau bauginanti, yra mintis, kad tas, kas lauke, atėjo apžiūrėti Maudos žiedo prieš imdamasis savo nedorų ketinimų, ir tikrina apsauginį apšvietimą norėdamas pažiūrėti, kaip lengva bus įsibrauti į vieną iš tenykščių namų.

Trečias scenarijus – kažkas tiesiog išėjo naktį pasivaikščioti. Kažkas iš kito akligatvio, esančio šiame priemiestyje, išsikėtoju siame penkių kvadratinų kilometrų plote. Kažkas, ką, kaip ir mane, kamuoja nemiga ir kas nusprendė vaikščioti, kol suims miegas.

Bet jeigu tai išties tik nekalta pasivaikščiojimas, kodėl tas žmogus nepasirodo?

Paranojiškas, bet logiškas paaiškinimas toks: tai *nėra* nekalta pasivaikščiojimas. Tai kažkas kita. Kažkas blogiau. Ir mano, kaip tikriausiai vienintelio šiuo metu Maudos žiede nemiegančio žmogaus, pareiga visiems kitiems – pamėginti tam sukliudyti.

Užgesus šviesai prie gretimo Barindžerių namo, imu veikti. Žinodamas, kad dabar bus eilė mano namui, tikiuosi užklupti tą, kad ir kas tai būtų, nusikaltimo vietoje. Ar bent jau pranešti jam, kad šiame akligatvyje miega ne visi.

Išeinu iš tėvų miegamojo ir koridoriumi nuskubu prie laiptų. Pirmame aukšte basos mano kojos šlepsi į kietmedžio grindis priėškambariu einant prie laukujų durų. Jas atrakinęs atidarau ir žengiu į šiltą liepos vidurio naktį.

Lauke, be manęs, nėra nieko.

Suprantu tai bemat. Esu vienas, vilkiu vien trumpikes ir marškinėlius su grupės „LCD Soundsystem“ emblema. Eidamas link prievazos priešais namą nieko negirdžiu ir nematau. Pasukus už kampo, mano judėjimas įjungia apsauginę šviesą virš garažo durų ir ji tyliai spragtelėjusi užsidega.

Man dingteli, kad ji įsižiebė dėl ko nors kito, ir staigiai apsiskuto apimtas panikos. Kai suvokiu esąs vienas, vabzdžiai jau spiečiais sukasi aplink garažo kaitinamąją lempą. Žiūriu, kaip jie suka ratus, ir jaučiuosi kvailas, o podraug itin budrus.

Staiga prabyla irzlus balselis mano galvoje, jau daugybę metų neduodantis man ramybės. *Susiimk, Itanai. Nieko ten nėra.*

Dėl visa pikta stoviu nekrustelėdamas, dairydamasis po akliatvį, ar tikrai jame nėra kito žmogaus. Lieku ten taip ilgai, kad garažo šviesa galop užgęsta panardindama prievazą – ir mane – į tamsą.

Tada pajuntu ją. Esybę, visiškai menką nakties ore. Ji tvyro kaip kai kurie kvapai. Cigaro dūmų. Kvėpalų. Pridegusio skrebučio. Atrodo, tarsi kažkas buvo čia vos prieš kelias sekundes. Gal jis tebėra čia, pasislėpęs tarp Maudos žiedą juosiančių medžių, ir mane stebi.

Tau paranoja, sako man balsas galvoje.

Nieko panašaus. Aš ją *jaučiu*. Kaip gali pasakyti, kad kažkas yra gretimame kambaryje, nors jis nekelia jokio garso.

Dar labiau baugina, kad toji esybė atrodo taip gerai pažįstama. Nežinau kodėl. Juk nežinau, kas ten – jeigu apskritai esama

ko nors gyvo. Tačiau plaukeliai man ant rankų pasišiaušia, mane nukrečia drebulys, nors oras šiltas.

Tik tada suvokiu, ką jaučiu.

Žmogų, kurio tikėjauisi niekadės daugiau nepajusiąs.

– Bili? – klausiu.

Nors ištartas kuždesiu, vardas, regis, užpildo tamsą, aidu atsimuša neramioje naktyje ir niekur nedingsta ilgai po to, kai buvo ištartas. O kai išnyksta, aš suprantu klydęs.

Toks scenarijus neįmanomas.

Čia negali būti Bilis.

Jo nebėra jau trisdešimt metų.

2

Dar kokią minutę laikiu lauke, tamsoje, velnioniškai trokšdamas vėl pajusti Bilį šalia. Bet jo nebėra. Nelikę nė menkiausio pėdsako – jo ar kieno nors kito.

Kai grįžtu vidun, užuot vėl gulėsis į lovą, vaikštau po tamsų, tylų namą, kuriame jaučiuosi ir kartu nesijaučiu kaip namie. Neprisimenu, kada pastarąjį kartą išmiegojau visas aštuonias valandas. Didžiąją gyvenimo dalį miegu kaip kiškis. Greitai užmiegu. Tuoj pat panyru į saldų snaudulį. Bėdos visada prasideda vėliau, kai prabundu vos po valandos ar dviejų; staiga pasijuntu budrus, nenustygsiu, ir mane apninka nepaaiškinamas baimės pojūtis. Tokia būseną gali trukti dar kelias valandas, kol man vėl pavyksta užmigti. Kartais nebepavyksta.

Mano gydytojas vadina tai lėtine nemiga. Oficialiai sergu ja nuo trečiojo savo dešimtmečio, nors ji prasidėjo gerokai anksčiau. Metams bėgant studijavau miegą, rašiau miego dienoraštį ir išbandžiau visas siūlytas gydymo priemones. Išnešiau iš miegamojo televizorių. Prieš guldamasis miegoti valandą skaitydavau. Maudydavausi karštame duše, gerdavau ramunėlių arbatą ir tamsoje pats sau pasakodavau migdančias istorijas. Nepadeda niekas. Net migdomosios tabletės, tokios stiprios, kad užmigdytų dramblių.

Dabar aš tiesiog susitaikęs su tuo, kad nuo pirmos iki ketvirtos valandos nakties visada nemiegosiu. Įpratau prie tų tamsių, tylių valandų vidury nakties, kai jaučiuosi esąs vienintelis nemiegantis žmogus pasaulyje.

Užuot veltui jas leidęs, stengiuosi tikslingai išnaudoti tas būdravimo valandas, stebėdamas aplinką, kol visi kiti miega. Studių metais vaikščiodavau bendrabučio koridoriais ar sukдавau ratus po universiteto kiemą, kad įsitikinčiau, jog viskas gerai. Kai miegojau vienoje lovoje su Klaudija, žiūrėdavau į ją miegančią ir išgąsdindavau kaskart, kai pabudusi pamatydavo mane spoksantį į ją. Dabar, kai gyvenu vienas, tą ilgą, vienišą laiką nakties tarpą leidžiu žiūrėdamas pro langą. Pats vienas saugau rajoną nuo vagių.

Daktarė Maning, paskutinė iš ilgos virtinės psichiatrų, su kuriais ėmiau bendrauti dar paauglystėje, sako, kad mano nemigą sukelia kaltės ir nerimo derinys.

– Jūs negalit užmigti, – paaiškino ji man, – nes manote galintis praleisti dar vieną progą sukliudyti atsitikti kokiam siaubingam dalykui. Ir kad tas, kuris pagrobė Bilį, galop grįš pasiimti jūsų.

Ji pasakė tai kuo nuoširdžiausiai, tarsi jau nebūčiau girdėjęs to gerą dešimtį kartų. Tarsi šis pernelyg akivaizdus vertinimas kažkaip leistų man išmiegoti visą naktį. Apsimečiau, neva tai kažkoks didžiulis proveržis, padėkojau negailėdamas pagyrų, išėjau iš jos kabineto ir nebegrižau.

Tai nutiko prieš septynerius metus ir, priešingai, negu mano daktarė Maning, vis dar nemiegu.

Šiuo metu savo nemigą valdau. Už valandas be poilsio atsigriebiu priguldamas perpietės, snūstelėdamas ant sofos fone diktoriui murmant vakaro žinias, iki pusiaudienio miegodamas sekmadieniais. Padėtis pasikeis, kai rugsėjį prasidės mokslo metai. Tada turėsiu keltis šeštą, ir nesvarbu, miegojau ar ne.

Tačiau dabar vis dar liepos vidurys, todėl galiu vaikštinėti iš vieno kambario į kitą. Per savaitę nuo tada, kai mano tėvai išsikraustė, o aš atsikrausčiau, namuose nieko nenuveikiau, tad juose dabar tvyro padrika, laikina atmosfera. Tarsi visi mes – mano tėvai, kraustytojai, aš – įpusėjus kraustynėms būtume nuleidę rankas. Diduma mano daiktų, tarp jų ir pusė mano drabužių, vis dar guli dėžėse, sukrautose viena ant kitos tuščių kambarių kampuose, ir laukia, kada juos iškrausiu. Jie yra šalia visko, ką paliko mano tėvai: baldų, kurie buvo arba per dideli ir netilpo į mažytį jų butą Floridoje, arba per daug nemėgstami, kad būtų paimti į kelionę.

Valgomajame kėdės supa tuščią erdvę, kur turėtų stovėti stalas. Virtuvėje iš spintelių pagrobta dauguma lėkščių, indų ir stiklinių, liko vien nesiderinantys likučiai. Svetainėje tebėra sofa, bet trūksta to paties komplekto fotelio, kuriame kas vakarą užmigdavo mano tėvas. Kaip ir televizoriaus. Ir senovinio laikrodžio. Ir bent jau vieno staliuko, o ant jo stovėjęs kristolinis dubuo dabar padėtas ant smėlinio kilimo.

Kaskart jį pamatęs prisimenu, kad turiu ką nors daryti su šiuo namu. Negaliu leisti jam ilgai išlikti tokiame. Kita vertus, neturiu noro rimtai įsikurti, nes tuomet jausčiausi ne tiek atsidūręs laikinoje padėtyje, kiek žengęs liūdną, ilgalaikį žingsnį, o aš bijau, kad taip ir yra.

Iki praėjusios savaitės beveik trisdešimt metų čia negyvenau. Tą rudenį, kai pradingo Bilis, į mokyklą negrįžau. Tiksliau, į mokyklą, kurią lankiau. Tą su pažįstamais koridoriais ir mokytojais, kuriuos pažinojau, ir draugais, kurių niekada nematydavau vasarą, nors gyvenome vos už pusantro kilometro ar panašiai. Mat mano tėvai išsiuntė mane į privačią mokyklą Niujorko valstijos šiaurėje, kur niekas nežinojo, kas aš. Ar kas nutiko mano kieme. Ar kad nuo tada aš retai išmiegu visą naktį.

Lengviau pasijutau gyvendamas aptriušusiame bendrabutyje, apsuptas berniukų, kuriems, ačiū Dievui, aš nerūpėjau. Išnaudojau tai savo naudai ir susiliejau su aplinkiniais, kol mokyklą baigiau. Niekas manęs nepastebėjo man pasirodžius, ir aš iš pasakutiniųjų stengiausi, kad taip liktų ir toliau. Saujelei savo artimų draugų neleidau klausinėti apie Bilį. Nors niekam apie jį nepasakojau, jie negalėjo nepastebėti, kaip aš paniurdavau prieš pat šventes ar prieš prasidedant vasaros atostogoms – ir kaip džiaugdavausi grįžęs į mokyklą joms pasibaigus.

Manau, mano draugai spėjo, kad nekenčiu savo tėvų. Iš tikrųjų aš nekenčiau šio namo. Man baisiai nepatiko, kad jis man primena, kas čia nutiko. Man labai nepatiko atsibusti vidury nakties, pažiūrėti pro miegamojo langą ir pamatyti tą patį žolės lopinėlį, iš kurio dingo Bilis. O labiausiai man nepatiko tas kaltės jausmas, apimdavęs mane kaskart, kai tai patirdavau.

Bilis dingo.

Aš tebesu čia.

Kažkodėl tai atrodo neteisinga.

Atėjus metui rinktis universitetą, pasirinkau net toliau nuo namų esantį. Šiaurvakarių. Ten buvo dar lengviau susilieti su pulkais studentų, slankiojančių auksinėmis vasaromis ir žiauriomis žiemomis. Pritapau prie būrelio nevykėlių. Tokių pačių vaizdo žaidimų specų ir komiksų mėgėjų, kurie populiarūs dabar, bet tikrai tada tokie nebuvo. Net tarp jų buvau beveik atstumtasis, mat knygas mėgau labiau už kompiuterinius žaidimus, o tylus susibūrimus labiau už triukšmingus vakarėlius.

Per vieną tokį nedidelį susibūrimą susipažinau su Klaudija, atėjusia su draugės drauge. Netikėtai pamatėme kambario kampe stovintys šalia ir apsimetantys, kad mums patinka drungnas alus, kurį geriame.

– Dideli vakarėliai geri tuo, – prašneko ji netikėtai, – kad vien dėl jų dydžio tokie introvertai kaip mes gauname puikią priedangą. Čia mes beveik neišsiskiriame iš visų.

Nužvelgiau ją virš savo plastikinio puodelio krašto. Ji buvo graži, panaši į mokslukę. Rudi plaukai. Liekna figūra. Drovi šypsena.

– Kodėl manai, kad aš introvertas?

– Iš tavo veido išraiškos, – atsakė ji. – Iš elgesio. Iš kūno kalbos. Iš to, kad stovi čia su manim, Anoniminių introvertų draugijos prezidentė.

Nusišypsojau, nustebeš ir be galo nudžiugęs, kad ji taip lengvai mane perprato.

– Bet tu pirma prašnekai.

– Tik todėl, kad mano silpnybė – vaikinai su akiniais.

Tas vienintelis sakiny suteikė man drąsos pakviesti ją į pasimatymą. Mes susitikome picerijoje, užsisakėme picą ir alaus. Tai labiausiai nuvalkiotas pirmasis pasimatymas Čikagoje. Tai, ką pasakiau jai mudviem grįžtant į studentų miestelį, buvo toli gražu ne nuvalkiota: tą vasarą, kai man buvo dešimt, geriausias mano draugas buvo pagrobtas iš palapinės kieme už namo, ir nuo to laiko niekas jo nematė ir apie jį negirdėjo.

– O varge! – šūktelėjo ji sukręsta, kaip ir derėjo. – Kas buvo tavo draugas?

– Bilis Barindžeris.

Klaudija, aišku, pažino šią pavardę. Visi buvo girdėję apie Bilį. Dingusį Berniuką.

Taip spauda ėmė jį vadinti savaitėmis po pagrobimo, kai kas kart įsijungęs žinias apie jį išgirdavai. Taip jis ir toliau vadinamas tuose tamsiuose, sąmokslo teorijų gausiuose interneto užkampiuose, kuriuose apie jį vis dar kalbama. Ten Bilis pateko į šiuolaikinių

legendų karalystę, nors tai, kas nutiko, nėra taip paslaptinga, kaip tų merginų dingimas iš vasaros stovyklos, ar taip baisu, kaip būrelių paauglių nužudymas Pokono kalnų namelyje.

Bilio atvejis vis dar kelia didžiulį susidomėjimą, nes jis nutiko tyliame pasiturinčių žmonių gyvenamo priemiesčio kieme – tokios vietos visuotinai pripažįstamos kaip vienos saugiausių Amerikoje. O jeigu tai galėjo nutikti čia, vadinasi, gali nutikti bet kur.

Tą vakarą, įkvėptas drąsos, per daug alaus ir mielo, veriančio Klaudijos žvilgsnio, viską jai papasakojau.

Apie tai, kaip vidury nakties kažkas įsėlino į mano kiemą už namo, perrėžė palapinę, kurioje miegojome, ir pagrobė Bilį iš jo miegmaišio.

Apie tai, kaip visą tą laiką miegojau, o tik pabudęs kitą rytą ir pamatęs saulę pro palapinės plyšį, kurio tikrai nebuvo iš vakaro, sužinojau, kas įvyko.

Apie tai, kokios keistos buvo tos kelios ryto valandos, kol nė vienas mūsų nežinojome, kokia rimta padėtis, ir mūsų sąmyšis nustelbė baimę.

Apie tai, kad policininkai buvo ne mažiau sutrikę ir neįstengė rasti nė menkiausio siūlo galo, kuris būtų parodęs, kas galėjo pagrobti Bilį. Ar kas jam nutiko vėliau.

Apie tai, kad niekas nieko nežino praėjus šitiek metų. Ir kad tikriausiai niekada nesužinosime. Ir kad jaučiuosi dėl to kaltas, nes buvau *ten*, kai tai nutiko. Ir kad kaltės jausmas kartais būna toks stiprus, kad norisi, jog būčiau buvęs pagrobtas aš.

– Bet tu nebuvai pagrobtas, – tarė Klaudija. – Esi čia – dabar, su manim.

Tada ji mane pabučiavo, ir mano širdyje iš džiaugsmo suplazdėjo tūkstantis drugelių. Tą akimirką prisiečiau likti ten su ja kuo ilgiau.

Paaikėjo, kad septyniolika metų; per tą laiką abu baigėme studijas. Aš pirmas, po dvejų metų Klaudija. Likome Čikagos apylinkėse, ji rado ten darbą parkų priežiūros tarnyboje, aš gavau mokytojo pareigas privačioje mokykloje, ganėtinai panašioje į tą, kurią pats lankiau. Niekada nebuvau populiariausias mokytojas. Toli gražu ne toks šaunus, kokius rodo filmuose, kurių aistra tokia užkrečianti, kad galop jų mokiniai deklamuoja eiles stovėdami ant savo suolų. Ateidavau į klasę, išdėstydavau medžiagą, aiškindavau nuobodulio pjaunamiems paaugliams „Didžiuosius lūkesčius“ ir „Nežudyk strazdo giesmininko“.

Mudviejų gyvenimas drauge gal ir nebuvo labai įdomus, bet jis buvo geras.

Kol nustojo būti toks.

Dabar aš čia, vaikštau po tamsų namą, kurio pusė prikrauta dėžių su to kadaise gero gyvenimo likučiais. Pasiimu telefoną nuo įkroviklio virtuvėje (dar vienas patarimas kamuojamiems nemigos: miegodami laikykite mobilųjį kitame kambaryje) ir rašau žinutę.

negaliu užmigti. be abejo

Kiek pagalvojęs, parašau tai, ką iš tikro jaučiu.

Pasiilgau tavęs, Klaudija

Išsiunčiu žinutes, kol neapsigalvojau, nors žinau, kad dėl jų atrodo visiškai apgailėtinas. Tikrai ne tokį įsivaizdavau save keturiasdešimtmetį. Ypač nemaniau gyvensiąs savo vaikystės namuose. Ši mintis kilo mano tėvams, jie netikėtai pakišo ją man, kai pranešė galiausiai pasiryžę keltis į Floridą.

– Padarysi mums paslaugą, – pasakė man mama, kai iš pradžių spyriojausi. – Parduoti tokį namą be galo sudėtinga.

Ji turėjo galvoje, tik negalėjo prisiversti pasakyti, kad žino, jog man dabar sunkus laikotarpis tiek emociiniu, tiek finansiniu požiūriu, ir kad jie džiaugiasi galėdami man padėti, nors aš jau seniai išaugau iš to amžiaus, kai man reikėjo tėvų pagalbos. Bent jau turėčiau būti išaugęs.

Nusileidau ir įsikrausčiau į tą namą po to, kai įkurdinau juos naujame bute netoli Orlando. Nuo tada esu čia nei suaugęs, nei paauglys. Būna dienų, kai atrodo, kad tėvai bet kurią akimirką grįš į namus, nešini maisto prekėmis, ir motina praneš nupirkusi mano mėgstamiausio skonio „Ben & Jerry's“ ledų. Kitąsyk man atrodo, tarsi būčiau nusviestas į ateitį, į laikus, kai jie abu jau seniai mirę, o aš viską paveldėjau.

Koridoriaus gale, praėjus drabužinę ir skalbyklą, kur anksčiau buvo tėvo kabinetas, dabar yra laikinas manasis. Dėžės čia atdaros – nenuoširdžiai apsimėčiau jas iškraustantis. Tėvas paliko knygų lentynas, bet išsivežė rašomąjį stalą, todėl buvau priverstas savo nešiojamąjį kompiuterį padėti ant išklerusio kavos staliuko, kurį radau rūsyje.

Įjungiu šviesą, atsisėdu prie to kavos staliuko ir atsidarau kompiuterį. Sakau sau nenumanęs, ko ieškau. Neva tik negalvodamas naršysiu internetą, kol pavargsiu ar patekės saulė – nelygu katras nutiks pirmiau.

Bet puikiai žinau, ko man reikia, ir surenku adresą negalvodamas, taip lengvai, kaip žmogus, grįžtantis prie blogo įpročio.

Nacionalinė dingusių ir neatpažintų asmenų sistema.

NDNAS.

Internetinė duomenų bazė žmonių, kurių pasigesta, kurie buvo pagrobti, be pėdsakų dingę.

Statistiką žinau gerai. Kasmet Amerikoje pranešama apie dingusius daugiau nei pusę milijono žmonių. Nors didžioji dauguma

netrukus randami gyvi ir sveiki, kai kuriems pasiseka mažiau ir jie atsiduria NDNAS. Tų, kurie nerandami ir toliau po metų ar dvejų, bylos virsta „šaltomis“.

Dar yra tokių kaip Bilis. Jo byla tokia šalta, kad šiuo metu panaši į ledo luitą.

Rašydamas Bilio pavardę nejučiomis galvoju apie būtybę, kurią pajutau prievažoje. Pasijuntu lyg atmintį praradęs žmogus, kurį vienu metu užplūsta tūkstantis prisiminimų. Staigus prabudimas, guodžiantis ne mažiau nei stebinantis. Seniai užmiršto pažįstamo dalyko pojūtis.

Jo užtenka, kad akimirką pamanau, jog ten išties buvo Bilis.

Kad jis gyvas.

Kad jis grįžo.

Bet apie Bilį vis dar nieko nežinoma – tuo įsitikinu, kai jo pavardė pasirodo NDNAS tinklalapyje. Lapo viršuje yra jo bylos numeris, pavardė, nuotrauka, o po ja – raudonas brūkšnyš ir baltomis raidėmis užrašytas baisiausias iš žodžių.

Dingęs.

Nuotrauka daryta mokyklos sporto salėje spalį prieš jo dingimą. Kažkur mano tėvų bute yra įrėminta fotografija su tuo pačiu purvinai mėlynu fonu. Joje aš susiglamžiusiais marškinėliais ir geliu suteptais nepaklusniais plaukais, išsišiepęs iki ausų, rodau per didelius burnai dantis.

Bilio mokyklinė nuotrauka nėra iš tolo nepanaši. Joje jis neįprastai nuolankus ir oficialus. Lūpos vos ne surauktos, tarsi norėtų būti bet kur, tik ne čia. Esu įsitikinęs, kad ne Bilis, bet jo mama išrinko tuos tamsiai mėlynus marškinius ir žalią kaklaraištį. Ji tikriausiai net bandė prilaižyti tuos nepaklusnius plaukus, bet jai nepavyko. Toje nuotraukoje labiausiai keri iš pakaušio styrantis garbinys.

Šalia nuotraukos – data, kada Bilis dingo, ir ką vilkėjo matytas paskutinį kartą. Juodus marškinėlius, mėlynus šortus, avėjo baltais sportbačiais.

Taip, tikslu, bet toli gražu ne viskas. Pavyzdžiui, žinau, kad ant juodų marškinėlių krūtinės buvo nedidelė balta dėmė, šortai buvo siūti „Umbro“ bendrovės, o sportbačius jis nusiavė valanda prieš eidamas miegoti ir jie tebebuvo palapinėje man pabudus. Paskutinis jo valgis buvo sausainiai su zefyru tarp jų, du tokius mano mama pakepė orkaitėje, nes manė esant pernelyg pavojinga degti laužą kieme už namo. Net prisimenu paskutinius Bilio žodžius.

Hakuna matata, bičas.*

Žemiau Bilio puslapyje virtinė nuotraukų rodo, kaip jis galėjo atrodyti metams bėgant. Penkiolikos, dvidešimties, dvidešimt penkerių. Pradedant mokyklos laikų fotografijomis, jose visose jis trikdamai vilki tuos pačius mėlynus marškinėlius, pasirišęs žalią kaklaraistį, tarsi vien šitaip visada vilkėjo, ir šis apdaras stebuklingai didėjo su visu kūnu, kai jis darėsi aukštesnis, stambesnis, vyresnis.

Paskutinė nuotrauka rodo, kaip jis galėjo atrodyti prieš penkerius metus, būdamas trisdešimt penkerių. Jo veidas pilnesnis, nors toji beveik nepatenkinta išraiška išlieka. Jo plaukai su pagaliau sutramdytu garbiniu tamsesni ir tankesni. Esu matęs šią nuotrauką. Tiek kartų, kad nė nebesuskaičiuoju. Kaskart nustembu, kaip keista matyti žmogų, apie kurį galvoju kaip apie amžinai jauną, atrodantį kaip tikrų tikriausiai pusamžis. Tą patį nemalonių jausmą kartais patiriu žiūrėdamas į veidrodį. Matydamas tas veido raukšles, žilus plaukus smilkiniuose ir margą barzdą, pagalvoju: *Po velnių, kada aš taip pasenau?!*

* Viskas gerai (suahelių kalba). Ši posakį išpopuliarino daina iš V. Disnėjaus studijos 1994 m. animacinio filmo „Liūtas karalius“.

Tik, žiūrint į Bilio nuotrauką, man kyla klausimas: ar jis irgi taip paseno? Ar įmanoma, kad šiandien jis tebėra gyvas, gyvena visiškai niekieno neatpažintas, susiliejęs su visais aplinkiniais pusamžiais vyriškiais? Abejoju. Jeigu Bilis būtų gyvas, – jeigu jis iš tiesų tebegyventų, – nejaugi tai jau nebebūtų žinoma? Nejaugi Bilis *kam nors* neatsiskleistų?

Jeigu atsiskleistų, lapo apačioje nurodytas policijos pareigūnas, į kurį kreiptis. Per tuos metus, kai lankydavausi Bilio NDNAS puslapyje, taip pat ir per paskutinį apsilankymą, jis daugybę kartų keitėsi. Dabar šis pareigūnas – Ragešas Peitelis, vietos policijos skyriaus atstovas, vienturtis antrame name nuo mano gyvenančių Mitešo ir Dipikos Peitelių sūnus. Ryškiai žemesnis rangas. Anksčiau tas asmuo buvo iš FTB; tai rodo, jog net žinybos nebemano, kad Bilis kada nors bus rastas.

Tam tikra prasme tai suprantu. Visi – net jo artimieji – mano, kad Bilis negyvas. Praėjus metams po jo dingimo, net buvo surengti atminai. Dalyvavau juose; vilkėjau tai progai pirktą kostiumą ir mane mušė prakaitas, niežėjo visas kūnas spoksant į Bilio nuotrauką sidabriniais rėmeliais, padėtą ant tuščio karsto. Tuo metu visi kiti spoksojo į mane, vaiką, kuris *nebuvo* pagrobtas. Jutau, kad susirinkusieji bažnyčioje tylomis mane vertina, spėlioja, kuo aš taip skiriuosi nuo Bilio, kad pagrobėjas pasirinko jį, o ne mane. Tą akimirką velniškai troškau, kad būtume susikeitę vaidmenimis. Kad Bilis tebebūtų gyvas, o aš būčiau bet kur, tik ne čia. Dar aštriau tai pajutau, kai ėmė klykti ponia Barindžer. Visa gerkle, net krūtinė kilnojosi. Taip garsiai, kad net barškėjo vitražiniai bažnyčios langai.

Uždarau NDNAS puslapį ir ieškau Bilio pavardės „Google“. Naujausia nuoroda – į interneto svetainę iš kabineto nosies neiškišančio detektyvo, kuris įsigijo nemažai sekėjų aptarinėdamas neišaiškintas bylas. Atsidarau ją ir bemat pamatau dvi nuotraukas.

Tas nuotraukas.

Jos labiausiai siejamos su keista Bilio Barindžerio byla. Jos garsios kai kuriose interneto dalyse. Taip gerai žinomos, kad jas naudoja kiekvienas tinklaraštis, kiekviena tinklalaidė ir interneto svetainė, pasakojantys apie tikrus nusikaltimus. Tai suprantama, bet vis tiek baugina, mat abi darytos mano galiniame kieme.

Vienoje matyti maža dvivietė oranžinė palapinė vejose lopinėlyje, aptvertame policijos juosta. Be mano tėvų leidimo įsmukusio į kiemą laikraščio „Star-Ledger“ fotografo nuotrauka tapo ryškiausiu Bilio Barindžerio bylos vaizdu. Fotografuota tokiu kampu, kad kuo aiškiau matytųsi statmenas pjūvis palapinės šone, jį pražiodęs tas pats vėjelis, nuo kurio zvimbiam policijos juosta. Trisdešimt metų tas pjūvis – ir tamsa už jo – vertė žmones lenktis į priekį ir žiūrėti įdėmiau, stengiantis žvilgtelėti ten, kur įvyko kai kas siaubinga.

Net mane, žmogų, kuris buvo toje palapinėje vos kelios valandos prieš fotografuojant, tačiau žinantį apie tai, kas nutiko, tiek pat mažai kaip visi kiti.

Kita nuotrauka – paskutinė žinoma Bilio fotografija, daryta 1994 metų liepos ketvirtąją. Joje jis valgo arbūzo riekę, ir rožinės sultys varva jam nuo lūpų, tartum jis būtų vampyras. Ji kur kas malonesnė už niūrią mokyklinę, manau, todėl žiniasklaida ir nusistvėrė ją. Joje jis atrodo kaip paprastas vaikas, nors iš tikrųjų Bilis buvo toli gražu ne paprastas.

Kažkas stovi šalia jo, bet jis iškirptas iš nuotraukos, kadro krašte likęs tik gabalas nuogos rankos, niuksinčios ranką Biliui.

Tai aš.

Mano tėvai, tuoj pat susirūpinę, kaip mane paveiks draugo pagrobimas, mane iškirpo iš nuotraukos prieš atiduodami ją spaudai. Savo poelgiu jie ironiškai apvertė situaciją aukštyne kojomis.

Bilį, Dingusį Berniuką, galėjai matyti beveik visur, jo atvaizdas tą vasarą buvo ne mažiau paplitęs negu O. Dž. Simpsono ir balto „Ford Bronco“*. O aš tapau nematomas. Viso labo kitam berniukui priklausančiu odos gabalu. Kadangi buvau nepilname-tis, policija ir žiniasklaida tada mane vadino „kitu berniuku“.

Pavyzdžiui, „dešimtmetis Bilis Barindžeris miegojo palapinėje namo kieme su kitu berniuku, kai buvo pagrobtas vidury nakties“. Beje, toks pirmas sakiny-s interneto svetainėje, kurią dabar esu at-sidaręs savo kompiuteryje. Skaitau toliau, nors ten nėra nieko, ko jau nebūčiau matęs tūkstantį kartų. Trumpa įžanga apie tai, kas buvo Bilis, kur gyveno, ką veikė tą naktį, kai dingo, ir kas nutiko visiems suvokus, kad jis pražuvo. Visame tekste esu vis minimas kaip „kitas berniukas“, „kaimynas“ ar „geriausias Bilio draugas“. Visi šie eufemizmai man atrodo kvaili, turint galvoje, kad toje sve-tainėje nurodytos beveik visų kitų pavardės, tarp jų ir mano tėvų.

Fredo ir Džoisės Maršų.

Panašiai kaip mūsų namai tuo metu, jų pavardės yra šalia Bilio tėvų – Bleiko ir Merės Elenos Barindžerių. Nenuostabu: juk Bilis dingo iš mūsų kiemo. O juo rūpintis buvo patikėta mano tėvams.

Nepakankamai skirta dėmesio – nei toje interneto svetai-nėje, nei dar kur nors, kur mačiau – Endžiui Barindžeriui, jau-nesniam Bilio broliui. Tuo metu septynerių, jis buvo paliktas ramybėje ir spaudos.

Kaip ir daugelyje dalykų, kuriuos mačiau apie Bilio dingimą, šiame svetainės puslapyje justai pasmerkimas. Taip buvo visuo-met. Savaitėmis po pagrobimo buvo daug svarstoma apie tai, kaip

* O. J. Simpson – amerikietiškojo futbolo žaidėjas, apkaltintas nužudęs žmo-ną Nikolę ir jos draugą. JAV televizijos transliavo, kaip policija vaikėsi jį, važiuojantį šia draugo mašina.

berniukas galėjo būti išgabentas iš namo priemiestyje kiemo, niekam nematant, kaip tai nutiko. Visi, pradedant kas vakarą rododomis televizijos naujienomis ir baigiant „New York Times“ bei „Unsolved Mysteries“*, parodžiusiai laidą apie tai tą rudenį, klausė to paties: „Kaip tai galėjo atsitikti? Kaip niekas nepastebėjo?“

Akivaizdus, nors žodžiais neišsakytas atsakymas buvo, kad kalti kaimynai.

Ypač mano tėvai.

Ir ypač aš.

Mažytė dalelė mūsų kaltės buvo perkelta valdžios įstaigoms, kurios taip ir neišsiaiškino, kas nutiko Biliui. Vienu ar kitu metu į paiešką įsitraukė visos įmanomos žinybos, pradedant vietos policija ir baigiant FTB. Šios skirtingos įstaigos sutarė tik dėl vieno tikro dalyko: tarp liepos 15 dienos 23-ios valandos ir liepos 16-osios 6.30 ryto kažkas padarė 97 centimetrų pjūvį kairėje palapinės pusėje ir pro jį ištraukė Bilį.

Kas nutiko paskui, buvo – ir tebėra – paslaptis.

Įdėmi pjūvio apžiūra parodė, kad jis padarytas iš lauko. Jis buvo labai švarus, todėl policininkai spėjo, kad buvo panaudotas naujas arba neseniai išgalastas peilis. Kadangi pjūvis siauras, jie padarė išvadą, kad pjauta virtuviniu peiliu, o ne medžiokliniu, nes šio ašmenys storesni.

Dėl šios išvados visi akligatvio namai buvo apieškoti nuo stogo iki pamatų. Prisimenu, kaip sėdėjau virtuvėje su tėvais, klausydamasis viršuje bildančių žingsnių, kai tyrėjai antrame aukšte ėjo iš vieno kambario į kitą. Tuo metu nežinojau, ko konkrečiai jie ieško. Težinojau, kad mano tėvai išsigandę, todėl bijojau ir pats.

* „Neišsiaiškintos paslaptys“. NBC televizijos 1988–2005 m. rodyta laida.

Paieškoje buvo rasta daugybė peilių iš visų Maudos žiedo namų. Atlikus su jais bandymus, nebuvo nustatyta nė vieno, kuriuo galėjo būti perrėžtas mano palapinės šonas.

Su paieška vyko ir apklausos. Kiekvienam akligatvio gyventojui teko išverti ne vieną jų. Iš pradžių klausinėjo vietos farai, paskui valstijos policijos detektyvai, galop FTB agentai.

Niekas nepranešė girdėjęs ar matęs ką nors įtartina daugiausia todėl, kad kiemai už namų Maudos žiede yra dideli ir beveik nematomi. Visada vaizdavausi akligatvį kaip apskritą stalo žaidimo „Atsakyk į klausimą“ lentą, kurioje į kiekvieną sklypą rodantį plotelį po teisingo atsakymo įsmeigiamas spalvotas pleišto pavidalo žymeklis. Tik Maudos žiede kiekvienas namas pakreiptas nedideliu kampu gretimų atžvilgiu. Visa tai, ir dar tankios, nepermatomos gyvatvorės aplink kiekvieną kiemą reiškia, kad niekas Maudos žiede negali matyti manęs ne savo kieme. Vieninteliai žmonės, galėję matyti ką nors naudinga naktį, kai dingo Bilis, buvau aš ir mano tėvai. Tačiau jų miegamasis namo priekyje, taigi jie mato tik akligatvį, o ne galinį kiemą.

Na, o kalbant apie mane, interneto svetainė, kurią žiūriu, apibendrina šitaip: „Kitas berniukas palapinėje tvirtino nieko nematęs ir negirdėjęs.“

Vienas to sakinio žodis neduoda man ramybės.

Tvirtino.

Tarsi aš būčiau galėjęs meluoti apie tai policininkams.

Tarsi man nerūpėtų, kas nutiko Biliui, kai iš tikrųjų padaryčiau viską, kad tik sužinočiau, kokia lemtis jį ištiko.

Tačiau neturiu ką daryti. Nepaisant visų kratų ir apklausų, vienintelis Bilio pėdsakas buvo aptiktas, kai tyrėjai su jo kvapą uodžiančiu kinologo šunimiėjo pusantro kilometro per didžiulį

akligatvį supantį mišką. Pėdsakas nutrūko prie retai naudojamo mišką kertančio keliuko, jungiančio du didesnius, intensyvesnio eismo kelius, todėl policininkai pamanė, kad Bilis iš palapinės buvo nusivestas prie ten laukiančios mašinos.

Kas nutiko paskui, – ar kas tai padarė, – niekas nežino. Nei palapinėje, nei lauke nerasta jokių grumtynių ženklų. Niekas nepranešė girdėjęs riksmų ar pagalbos šauksmų. Mūsų kieme nebuvu rasta kraujo. Nei šviežių batų įspaudų, daugiausia todėl, jog veja buvo pjauta liepos 14-osios popietę, todėl buvo per trumpa, kad kieno nors batai būtų galėję palikti gilią žymę. Kieme išties buvo rasta geros dešimties žmonių pėdsakų, mat neseniai mano tėvai buvo ištaisę Liepos 4-osios* vakarėlį.

Pagrobėjas galėjo būti bet kuris iš mūsų.

Arba nė vienas iš mūsų.

Metams bėgant būta daugybės įtariamųjų, bet nė vienas nebuvo rimtas, nes visi geriausiai atveju mažai tikėtini, blogiausiai – neįmanomi.

Paimkim, pavyzdžiui, Neįtikimą Įtariamąjį Nr. 1 – Fredą Maršą. Mano tėvą.

Policininkai apie jį pagalvojo pirmiausiai, nes kodėl gi ne? Nusikaltimas įvyko jo valdoje, jam esant viršiausiam. Labai anksti tapo aišku, kad jis nieku gyvu to nebūtų padaręs. Jis padorus žmogus. *Geras* žmogus. Atsidavęs sutuoktinis, Prinstono universiteto sociologijos profesorius, taip uoliai besilaikantis įstatymų žmogus, kad niekada net nėra gavęs baudos už greičio viršijimą. Be to, mano mama – jai irgi negali prikišti nepadorumo – prisiekė, kad jis visą naktį miegojo šalia jos. Ir kam namų šeimininkei, Tėvų ir mokytojų asociacijos narei, meluoti apie tokį dalyką?

* JAV Nepriklausomybės diena.

Beveik akimirksniu mano tėvas nustojo buvęs įtariamuoju, ir žvilgsniai nukrypo į Neįtikimą Įtariamąjį Nr. 2 – Bilio tėvą Bleiką Barindžerį.

Palapinė buvo perrėžta Barindžerių namo pusėje, todėl pareigūnai spėjo, kad pagrobėjas atėjo nuo ten. Taigi policininkai susidomėjo, ar kaltininkas nebus ponas Barindžeris. Kaip ir mano tėvo atveju, jie nieko nepešė.

Bleikas Barindžeris, farmacijos priemonių pardavėjas, tą vakarą verslo reikalais buvo išvykęs į Bostoną. Dešimtys liudytojų matė jį viešbučio bare su vietinės daryklos alaus bokalu rankoje beveik iki vienuoliktos vakaro, o iš viešbučio jis išsiregistravo kitą rytą, kai paskambino žmona ir pranešė jam, kad dingo Bilis. Jis negalėjo mašina parvažiuoti namo, pagrobti savo sūnų ir grįžti į Bostoną.

Be to, jis neturėjo jokios žinomos priežasties skriausti Bilį ir atrodė toks pat pakvaišęs jam dingus, kaip ir kiti šeimos nariai. Ir dar: dažniausiai tėvai grobia vaikus, kai nesutaria dėl globos, o Barindžeriai gyveno susituokę iki Bleiko mirties 2004 metais.

Neįtikimi Įtariamieji nuo Nr. 3 iki 16 buvo visi kiti Maudos žiedo gyventojai. Neskaitant manęs ir Bilio, iš viso penkiolika kitų žmonių tą naktį buvo akligatvyje. Visi vienaip ar kitaip buvome tiriami. Nė vienas mūsų neturėjome jokios priežasties daryti ką nors bloga Biliui – ir nenumanėme, kas tai padarė.

Tą spragą užpildė dešimtys žmonių, kurie per daugybę metų sakė žinantys, kas atsitiko. Iškrypėliai, dėmesio ištroškę individai, o kartais tikrų tikriausi psichopatai sakė, kad jie pagrobė Bilį. Ar jį nužudė. Ar matė dėliojantį maisto prekes jų vietos prekybos centre. Iki šiol septyni vyrai pasisakė esą Bilis. Buvo ištirtas kiekvienas toks pareiškimas ir prisipažinimas. Nė vienas nepasitvirtino, taigi mums, pažinojusiems ir mylėjusiems Bilį, liko tik sudužusios viltys ir neatsakyti klausimai.

Dabar beveik visi sutinka, kad labiausiai tikėtinas įtariamasis yra koks nors pašalietis. Kažkas, kas įlėkė į Maudos žiedą, pagrobė Bilį, paskui taip pat greitai ir tyliai dingo. Interneto svetainė, kurią atsidaręs savo nešiojamajame kompiuteryje, tvirtai pasisako už šią versiją. Joje smulkiai pasakojama, kaip kažkas – niekas gerai nežino kas – tvirtino matęs nepažįstamąjį maskuojamaisiais drabužiais vaikštinėjantį po akligatvį, esantį arčiausiai Maudos žiedo, dienos, kai dingo Bilis, išvakarėse. Tačiau pareigūnams taip ir nepavyko susieti Bilio pagrobimo su panašiais nusikaltimais. Jis neatitiko jokie serijinio žudiko dvidešimt metų iki 1994-ųjų ar trisdešimt metų po jų metodų. Nė vienas FTB tardytas žmogus, įkalintas už mažų berniukų pagrobimą ir nužudymą, neprisipažino esąs kaip nors susijęs su šia byla.

Taigi tokia padėtis praėjus trisdešimčiai metų. Jokio kaltininko. Jokių atsakymų. Vien tik liūdnas, žiaurus faktas, kad Bilis tebėra dingęs.

Išjungiu kompiuterį ir vėl lipu į viršų. Miegamajame paimu sąsiuvinį ir rašiklį. Tai vienintelis vaistas, kuris, regis, šiek tiek padeda nuo nemigos. Priešpaskutinis mano psichiatras man sakė, esą jei kažkokios mintys sukasi galvoje iki paryčių, geriausia jas užrašyti. Šitaip leidžiu savo smegenims atidėti galvojimą apie jas vėlesniam metui – lyg ir mintyse nuspaudžiu mygtuką „nusnausti“. Padeda ne visada, bet vis geriau negu nieko.

Atsiverčiu puslapį, kuriame rašiau anksčiau.

Vėl mačiau tą Sapną.

Po juo prirašau: *Bilio lauکه NĖRA.*

Atsargiai padedu sąsiuvinį ir rašiklį ant naktinio stalelio ir pasižiūriu į laikrodį. Be kelių minučių keturios. Vis dar turiu galimybę numigti bent kelias valandas.

Tačiau užsimerkus mano mintys grįžta į tikrų nusikaltimų interneto svetainės puslapį, kurį skaičiau. Nors jis geriau parašytas ir medžiaga jam surinkta kruopščiau, jame vis dėlto nepapasakota visa istorija. Tarkime, leidžiama suprasti, neva Bilis buvo pagrobtas visiškai netikėtai. Neva dvidešimt keturios valandos prieš jam dingstant buvo kaip visos kitos tos vasaros paros. Kad horizonte nesimatė audros debesų, pranašaujančių neišvengiamą piktą lemtį, ar įvykių rajone, kurie, kai dabar pagalvoji, turėjo įspėti apie besiartinančią tragediją.

Dauguma šių dalykų teisingi. Vasara ištis buvo įprasta Naujajam Džersiui. Saulėta. Tingi. Tvankoka mano motinos skoniui, bet maloni.

Tačiau tai dar ne viskas. Niekada nebūna viskas. Iš tikrųjų die-na, kai dingo Bilis, nė iš tolo nebuvo įprasta.

Ir aš supratau, kad kažkas ne taip, tą pat akimirką, kai pabudau.